

02 / 2013

Vážení klienti,

rádi bychom Vás upozornili na novelu obchodního zákoníku, která s účinností od 1.7.2013 promítla do české právní úpravy evropskou směrnicí o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.

SPLATNOST POHLEDÁVEK OD 1.7.2013

Dne 28.6.2013 vyšla ve Sbírce zákonů pod č. 179/2013 Sb. novela obchodního zákoníku účinná od 1.7.2013, která do české právní úpravy evropskou směrnicí 2011/7/EU, o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.

Pokud si strany smluvně **splatnost faktur** nestanoví, platí povinnost zaplatit do 30 dnů ode dne

- doručení faktury,
- doručení zboží či převzetí služby, pokud bude faktura doručena dříve či nebude možno určit den doručení faktury,
- převzetí zboží nebo služby, bylo-li sjednáno.

Z toho vyplývá, že smluvní strany si mohou sjednat i jinou dobu, kratší i delší lhůtu. Nově však § 340 obchodního zákoníku stanoví, že dobu splatnosti delší než 60 dnů lze dojednat jen tehdy, pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.

Co je, či není hrubě nespravedlivé, bude v případě sporu posuzovat soud – hrubé porušení poctivých obchodních zvyklostí, v rozporu s dobrou vírou, podle povahy zboží atd.

Ustanovení § 343b obchodního zákoníku nově stanoví, že hrubě nespravedlivá je vždy:

- dohoda vylučující úrok z prodlení,
- dohoda vylučující náhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky.

Pokud je dlužníkem veřejný zadavatel jsou pravidla jiná:

- splatnost delší než 30 dnů musí být odůvodněna povahou závazku
- splatnost nesmí v žádném případě přesáhnout 60 dnů

Zákon nijak neomezuje možnost sjednat úhradu ve splátkách, a to ani vůči veřejným zadavatelům.

Vedle omezení maximální doby splatnosti faktur zákon nově stanoví, že **maximální doba přejímky** nesmí být delší než 30 dnů. Delší lhůtu lze sjednat jen, není-li to vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.

Součástí novely je i právo věřitele požadovat nárok na paušální úhradu **nákladů spojených s uplatněním pohledávky**, aniž by se musela prokazovat jejich výše. Věřitel má právo požadovat po dlužníkovi, který je neveřejným zadavatelem, úhradu nákladů spojených s vymáháním pohledávky minimálně ve výši 1 200 Kč (nařízení vlády č. 180/2013 Sb.).

V souvislosti s novou úpravou změnila také vláda svým nařízením č. 180/2013 Sb. účinným od 1.7.2013 výši **úroků z prodlení**. Úrok z prodlení je nyní dán repo sazbou stanovenou ČNB zvýšenou o 8 procentních bodů – u prodlení vzniklého v druhém pololetí roku 2013 tak činí 8,05 %. Do 30.6.2013 se výše roků z prodlení rovnala repo sazbě ČNB + 7 procentních bodů. Pro výpočet je rozhodující repo sazba účinná k poslednímu dni kalendářního pololetí předcházejícího začátku prodlení. Pokud k prodlení došlo v období 1.7.2010 až 30.6.2013, stanoví se úrok z prodlení za celou dobu prodlení ve výši repo sazby účinné k poslednímu dni kalendářního pololetí předcházejícího začátku prodlení zvýšené o 7 procentních bodů.

V případě prodlení vzniklého do 30.6.2010 se úrok z prodlení stanoví ve výši repo sazby platná vždy na začátku příslušného kalendářního pololetí; pokud tedy docházelo ke změně repo sazby, je úrok z prodlení za jednotlivá pololetí různý.